

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಸಾರಣೇನ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಗ್ ವಾನರಯೂಥಪತೀನಾಂ
ಪರಿಚಯದಾನಂ

ತದ್ವಚಃ ಸತ್ಯಮಕ್ಲೇಬಂ ಸಾರಣೇನಾಭಿಭಾಷಿತಂ |
ನಿಶಮ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ಸಾರಣಂ || 6.26.1 ||

ಯದಿ ಮಾಮಭಿಯುಂಜೀರನ್ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ |
ನೈವ ಸೀತಾಮಹಂ ದದ್ಯಾಂ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾದಪಿ || 6.26.2 ||

ತ್ವಂ ತು ಸೌಮ್ಯ ಪರಿತ್ರಸ್ತೋ ಹರಿಭಿಃ ಪೀಡಿತೋ ಭೃಶಂ |
ಪ್ರತಿಪ್ರದಾನಮದೈವ ಸೀತಾಯಾಃ ಸಾಧು ಮನ್ಯಸೇ || 6.26.3 ||

ಕೋ ಹಿ ನಾಮ ಸಪತ್ನೋ ಮಾಂ ಸಮರೇ ಜೇತುಮರ್ಹತಿ |
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ || 6.26.4 ||

ಆರುರೋಹ ತತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಾಸಾದಂ ಹಿಮಪಾಂಡುರಂ |
ಬಹುತಾಲಸಮುತ್ಸೇಧಂ ರಾವಣೋಽಥ ದಿದೃಕ್ಷಯಾ || 6.26.5 ||

ತಾಭ್ಯಾಂ ಚರಾಭ್ಯಾಂ ಸಹಿತೋ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚಿತಃ |
ಪಶ್ಯಮಾನಃ ಸಮುದ್ರಂ ತಂ ಪರ್ವತಾಂಶ್ಚ ವನಾನಿ ಚ || 6.26.6 ||

ದದರ್ಶ ಪೃಥಿವೀದೇಶಂ ಸುಸಂಪೂರ್ಣಂ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ |
ತದಪಾರಮಸಹ್ಯಂ ಚ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಬಲಂ || 6.26.7 ||

ಆಲೋಕ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಜಾ ಪರಿಪಪ್ರಚ್ಛ ಸಾರಣಂ |
ಏಷಾಂ ಕೇ ವಾನರಾ ಮುಖ್ಯಾಃ ಕೇ ಶೂರಾಃ ಕೇ ಮಹಾಬಲಾಃ || 6.26.8 ||

ಕೇ ಪೂರ್ವಮಭಿವರ್ತಂತೇ ಮಹೋತ್ಸಾಹಾಃ ಸಮಂತತಃ |
ಕೇಷಾಂ ಶೃಣೋತಿ ಸುಗ್ರೀವಃ ಕೇ ವಾ ಯೂಧಪಯೂಧಪಾಃ || 6.26.9 ||

ಸಾರಣಾಚಕ್ಷ್ವ ಮೇ ಸರ್ವಂ ಕಿಂ ಪ್ರಭಾವಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ಸಾರಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಚನಂ ಪರಿಪೃಚ್ಛತಃ || 6.26.10 ||

ಆಬಭಾಷೇಽಥ ಮುಖ್ಯಜ್ಞೋ ಮುಖ್ಯಾಂಸ್ತತ್ರ ವನೌಕಸಃ |
ಏಷ ಯೋಽಭಿಮುಖೋ ಲಂಕಾಂ ನರ್ದಂಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ವಾನರಃ || 6.26.11 ||

ಯೂಧಪಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತೇನ ಪರಿವಾರಿತಃ |
ಯಸ್ಯ ಘೋಷೇಣ ಮಹತಾ ಸಪ್ರಾಕಾರಾ ಸತೋರಣಾ || 6.26.12 ||

ಲಂಕಾ ಪ್ರತಿಹತಾ ಸರ್ವಾ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾ |
ಸರ್ವಶಾಖಾಮೃಗೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ || 6.26.13 ||

ಬಲಾಗ್ರೇ ತಿಷ್ಠತೇ ವೀರೋ ನೀಲೋ ನಾಮೈಷ ಯೂಧಪಃ |
ಬಾಹೂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಮಹೀಂ ಗಚ್ಛತಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ || 6.26.14 ||

ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖಃ ಕೋಪಾದಭೀಕ್ಷ್ಣಂ ಚ ವಿಜೃಂಭತೇ |
ಗಿರಿಶೃಂಗಪ್ರತೀಕಾಶಃ ಪದ್ಮಕಿಂಜಲ್ಕಸನ್ನಿಭಃ || 6.26.15 ||

ಸ್ಫೋಟಯತ್ಯತಿಸಂರಬ್ಧೋ ಲಾಂಗೂಲಂ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ |
ಯಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಶಬ್ದೇನ ಸ್ವನಂತಿ ಪ್ರದಿಶೋ ದಶ || 6.26.16 ||

ಏಷ ವಾನರರಾಜೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಷೇಚಿತಃ |
ಯುವರಾಜೋಽಂಗದೋ ನಾಮ ತ್ವಾಮಾಹ್ವಯತಿ ಸಂಯುಗೇ || 6.26.17 ||

ವಾಲಿನಃ ಸದೃಶಃ ಪುತ್ರಃ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಸದಾ ಪ್ರಿಯಃ |
ರಾಘವಾರ್ಥೇ ಪರಾಕ್ರಾಂತಃ ಶಕ್ರಾರ್ಥೇ ವರುಣೋ ಯಥಾ || 6.26.18 ||

ಏತಸ್ಯ ಸಾ ಮತಿಃ ಸರ್ವಾ ಯದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ |
ಹನೂಮತಾ ವೇಗವತಾ ರಾಘವಸ್ಯ ಹಿತೈಷಿಣಾ || 6.26.19 ||

ಬಹೂನಿ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಮೇಷ ಯೂಥಾನಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ಪರಿಗೃಹ್ಯಾಭಿಯಾತಿ ತ್ವಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ || 6.26.20 ||

ಅನುವಾಲಿಸುತಸ್ಯಾಪಿ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ |
ವೀರಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸೇತುಹೇತುರಯಂ ನಲಃ || 6.26.21 ||

ಯೇ ತು ವಿಷ್ಣುಭ್ಯ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಕ್ಷ್ವೇಡಯಂತಿ ನದಂತಿ ಚ |
ಉತ್ಥಾಯ ಚ ವಿಜೃಂಭಂತೇ ಕ್ರೋಧೇನ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ || 6.26.22 ||

ಏತೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ಘೋರಾಶ್ಚಂಡಾಶ್ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಾಃ |
ಅಷ್ಟೌ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ದಶಕೋಟಿಶತಾನಿ ಚ |
ಯ ಏನಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ವೀರಾಶ್ಚಂದನವಾಸಿನಃ || 6.26.23 ||

ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ |
ಶ್ವೇತೋ ರಜತಸಂಕಾಶಶ್ಚಪಲೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ || 6.26.24 ||

ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ವಾನರಃ ಶೂರಸ್ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ವಿಶ್ರುತಃ |
ತೂರ್ಣಂ ಸುಗ್ರೀವಮಾಗಮ್ಯ ಪುನರ್ಗಚ್ಛತಿ ವಾನರಃ || 6.26.25 ||

ವಿಭಜನ್ ವಾನರೀಂ ಸೇನಾಮನೀಕಾನಿ ಪ್ರಹರ್ಷಯನ್ |
ಯಃ ಪುರಾ ಗೋಮತೀತೀರೇ ರಮ್ಯಂ ಪರ್ಯೇತಿ ಪರ್ವತಂ || 6.26.26 ||

ನಾಮ್ನಾ ಸಂರೋಚನೋ ನಾಮ ನಾನಾನಗಯುತೋ ಗಿರಿಃ |
ತತ್ರ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸ್ತೇಷ ಕುಮುದೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ || 6.26.27 ||

ಯೋಽಸೌ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಹರ್ಷಂ ಪರಿಕರ್ಷತಿ |
ಯಸ್ಯ ವಾಲಾ ಬಹುವ್ಯಾಮಾ ದೀರ್ಘಲಾಂಗೂಲಮಾಶ್ರಿತಾಃ || 6.26.28 ||

ತಾಮ್ರಾಃ ಪೀತಾಃ ಸಿತಾಃ ಶ್ವೇತಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾ ಘೋರದರ್ಶನಾಃ |
 ಅದೀನೋ ವಾನರಶ್ಚಂಡಃ ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತಿ |
 ಏಷೋಽಪ್ಯಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ || 6.26.29 ||

ಯಸ್ತ್ವೇಷ ಸಿಂಹಸಂಕಾಶಃ ಕಪಿಲೋ ದೀರ್ಘಕೇಸರಃ |
 ನಿಭೃತಃ ಪ್ರೇಕ್ಷತೇ ಲಂಕಾಂ ದಿಧಕ್ಷನ್ನಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ || 6.26.30 ||

ವಿಂಧ್ಯಂ ಕೃಷ್ಣಗಿರಿಂ ಸಹ್ಯಂ ಪರ್ವತಂ ಚ ಸುದರ್ಶನಂ |
 ರಾಜನ್ ಸತತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಸ ರಂಭೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ |
 ಶತಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ತ್ರಿಂಶಚ್ಚ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ || 6.26.31 ||

ಯಂ ಯಾಂತಂ ವಾನರಾ ಘೋರಾಶ್ಚಂಡಾಶ್ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಾಃ |
 ಪರಿವಾರ್ಯಾನುಗಚ್ಛಂತಿ ಲಂಕಾಂ ಮರ್ದಿತುಮೋಜಸಾ || 6.26.32 ||

ಯಸ್ತು ಕರ್ಣೌ ವಿವೃಣುತೇ ಜೃಂಭತೇ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ |
 ನ ತು ಸಂವಿಜತೇ ಮೃತ್ಯೋರ್ನ ಚ ಸೇನಾಂ ಪ್ರಧಾವತಿ || 6.26.33 ||

ಪ್ರಕಂಪತೇ ಚ ರೋಷೇಣ ತಿರ್ಯಕ್ ಚ ಪುನರೀಕ್ಷತೇ |
 ಪಶ್ಯ ಲಾಂಗೂಲವಿಕ್ಷೇಪಂ ಕ್ಷ್ವೇಡತ್ಯೇಷ ಮಹಾಬಲಃ || 6.26.34 ||

ಮಹಾಜವೋ ವೀತಭಯೋ ರಮ್ಯಂ ಸಾರ್ವೇಯಪರ್ವತಂ |
 ರಾಜನ್ ಸತತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಶರಭೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ || 6.26.35 ||

ಏತಸ್ಯ ಬಲಿನಃ ಸರ್ವೇ ವಿಹಾರಾ ನಾಮ ಯೂಥಪಾಃ |
 ರಾಜಂಛತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ತಥೈವ ಚ || 6.26.36 ||

ಯಸ್ತು ಮೇಘ ಇವಾಕಾಶಂ ಮಹಾನಾವೃತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ |
 ಮಧ್ಯೇ ವಾನರವೀರಾಣಾಂ ಸುರಾಣಾಮಿವ ವಾಸವಃ || 6.26.37 ||

ಭೇರೀಣಾಮಿವ ಸನ್ನಾದೋ ಯಸ್ಯೈಷ ಶ್ರೂಯತೇ ಮಹಾನ್ |
 ಘೋಷಃ ಶಾಖಾಮೃಗೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತಾಂ || 6.26.38 ||

ಏಷ ಪರ್ವತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಪಾರಿಯಾತ್ರಮನುತ್ತಮಂ |
ಯುದ್ಧೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹೋ ನಿತ್ಯಂ ಪನಸೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ || 6.26.39 ||

ಏನಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತಾರ್ಧಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |
ಯೂಥಪಾ ಯೂಥಪಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯೇಷಾಂ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ || 6.26.40 ||

ಯಸ್ತು ಭೀಮಾ ಪ್ರವಲ್ಗಂತೀಂ ಚಮೂಂ ತಿಷ್ಠತಿ ಶೋಭಯನ್ |
ಸ್ಥಿತಾಂ ತೀರೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ಇವ ಸಾಗರಃ || 6.26.41 ||

ಏಷ ದರ್ಮರಸಂಕಾಶೋ ವಿನತೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ |
ಪಿಬಂಶ್ಚರತಿ ಯೋ ವೇಣಾಂ ನದೀನಾಮುತ್ತಮಾಂ ನದೀಂ || 6.26.42 ||

ಷಷ್ಠಿಃ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಬಲಮಸ್ಯ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ತ್ವಾಮಾಹ್ವಯತಿ ಯುದ್ಧಾಯ ಕ್ರೋಧನೋ ನಾಮ ವಾನರಃ || 6.26.43 ||

ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಯಥಾ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ |
ಯಸ್ತು ಗೃರಿಕವರ್ಣಾಭಂ ವಪುಃ ಪುಷ್ಯತಿ ವಾನರಃ || 6.26.44 ||

ಅವಮತ್ಯ ಸದಾ ಸರ್ವಾನ್ ವಾನರಾನ್ ಬಲದರ್ಪಿತಃ |
ಗವಯೋ ನಾಮ ತೇಜಸ್ವೀ ತ್ವಾಂ ಕ್ರೋಧಾದಭಿವರ್ತತೇ || 6.26.45 ||

ಏನಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಪ್ತತಿಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ |
ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ || 6.26.46 ||

ಏತೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ವೀರಾ ಯೇಷಾಂ ಸಂಖ್ಯಾ ನ ವಿದ್ಯತೇ |
ಯೂಥಪಾ ಯೂಥಪಶ್ರೇಷ್ಠಾಸ್ತೇಷಾಂ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ || 6.26.47 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||